

Vejledende udtalelse fra Miljøstyrelsen Jord og Affald, nr. 4/2011

Jord & Affald
J.nr. MST-7774-00048
Ref. bpc
Dato: 16. maj 2011

Vejledende udtalelse til Statsforvaltningen vedrørende fortolkningen af affaldsbekendtgørelsens § 62, stk. 4

Statsforvaltningen har ved e-mail af 28. februar 2011 bedt om Miljøstyrelsens bemærkninger til et konkret beskrevet forløb, hvor X Kommune har afvist at meddele fritagelse efter affaldsbekendtgørelsens § 60, stk. 4 (nugældende § 62, stk. 4) under henvisning til, at virksomheden ikke kan dokumentere, at virksomhedens genanvendelige affald og andet affald til nyttiggørelse er håndteret af en indsamlingsvirksomhed for kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald.

Statsforvaltningen anmoder endvidere Miljøstyrelsen om at anføre, hvad der er den præcise hjemmel i bekendtgørelsen til, at en kommune kan kræve, at affaldet er kildesorteret på stedet, hvor affaldet produceres, og at indsamlingsvirksomheden skal aflevere affaldet i overensstemmelse hermed.

Kort redegørelse for sagens omstændigheder:

Statsforvaltningen oplyser nærmere, at X Kommune den 21. september 2010 har meddelt afslag på en ansøgning om fritagelse for gebyret efter § 62, stk. 4 (dagældende § 60, stk. 4) til en virksomhed med den begrundelse, at virksomhedens affald bortkøres som blandet affald.

Den pågældende virksomhed driver ifølge det oplyste en systue. Virksomheden har som dokumentation for sin fritagelsesansøgning fremsendt faktura fra en vognmandsforretning, som 5 gange om måneden afhenter virksomhedens affald. Virksomheden har selv oplyst, at der er tale om affald i form af snavsede pap- og plastemballager fra modtagne stofruller, små stofrester og kontoraffald som f.eks. papir.

Statsforvaltningen oplyser endelig, at den relevante vognmandsforretning pt. ikke er registreret i Affaldsregistret som indsamlingsvirksomhed.

Miljøstyrelsen skal vejledende udtale:

Ad. regelgrundlaget

Det følger af affaldsbekendtgørelsens § 62, stk. 4, at "kommunalbestyrelsen skal fritage virksomheder, der kan dokumentere, at virksomheden selv forestår håndteringen af alt sit affald til nyttiggørelse, fra at betale gebyr efter § 61, stk. 4." Den tidligere gældende § 60, stk. 4 havde samme ordlyd.

Miljøstyrelsens har ved flere lejligheder udtalt sig vejledende om fortolkningen af bestemmelsen senest ved et brev til landets kommuner dateret den 1. juli 2010. Af brevet fremgår bl.a., at

"Efter bestemmelsens ordlyd har en virksomhed krav på fritagelse for genbrugspladsgebyret efter affaldsbekendtgørelsens § 60, stk. 4, hvis den kan dokumentere, at virksomheden selv håndterer alt sit affald til nyttiggørelse. Hensigten er, at en virksomhed skal fritages for genbrugspladsgebyret, hvis den anmoder om det og samtidigt kan dokumentere, at den slet ikke anvender genbrugspladsen. Det er op til den pågældende kommune, under overholdelse af bl.a. ligheds- og proportionalitetsprincippet, at vurdere, hvilken dokumentation herfor, der er tilstrækkelig.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at i hvert fald følgende forhold vil skulle dokumenteres for, at et krav om fritagelse fra genbrugspladsgebyr er godtgjort:

For kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald og andet affald til nyttiggørelse vil det skulle dokumenteres, at dette affald enten er eksporteret eller håndteret af en indsamlingsvirksomhed for kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald.

For det affald, som fortsat er omfattet af kommunale ordninger, som virksomheden har benyttelsespligt til, vil en dokumentation bestå i, at virksomheden dokumenterer, at den afleverer alt sit forbrændings- og deponeringsegnet affald i overensstemmelse med kommunens indsamlings- og/eller anvisningsordning."

Dokumentationskravet for så vidt angår det kildesorterede genanvendelige erhvervsaffald skal ses i sammenhæng med de nye regler om markedsudsættelse af det kildesorterede genanvendelige erhvervsaffald. Således blev det fra den 1. januar 2010 virksomhedens ansvar at sikre kildesortering og genanvendelse af væsentlige dele af virksomhedens genanvendelige erhvervsaffald, jf. affaldsbekendtgørelsens § 24, stk. 3 samt kapitel 14. Forbrændings- og deponeringsegnet affald skal derimod fortsat sorteres og håndteres i overensstemmelse med kommunalt fastsatte regler herfor, jf. affaldsbekendtgørelsens § 24, stk. 1 og § 43, stk. 1.

Det følger således af affaldsbekendtgørelsens § 74, stk. 1, at "affaldsproducerende virksomheder skal kildesortere deres genanvendelige affald". Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 75, stk. 1, at "affaldsproducerende virksomheder skal sikre, at væsentlige dele af deres genanvendelige, kildesorterede affald, herunder genanvendeligt PVC-affald, affald af genanvendeligt papir, pap, karton og papmaterialer og produkter heraf samt genanvendeligt emballageaffald af glas, plast, metal og træ, genanvendes". Af samme bestemmelses stk. 3 følger, at "affaldsproducerende virksomheder skal opfylde forpligtelsen efter stk. 1 ved, efter behov, dog minimum én gang om året, at aflevere deres kildesorterede genanvendelige affald til 1) et registreret genanvendelses anlæg, eller 2) en godkendt og registreret indsamlingsvirksomhed. Det følger dog af § 75, stk. 9, at virksomheder, uanset stk. 1 og 3 kan aflevere "genanvendeligt, forbrændings- og deponeringsegnet affald på genbrugspladser, jf. § 39, stk. 1".

Pligten for indsamlingsvirksomheden følger af § 75, stk. 4, hvorefter "en indsamlingsvirksomhed skal aflevere affaldet til et registreret genanvendelses anlæg eller til en anden indsamlingsvirksomhed, som igen kan aflevere affaldet til et registreret genanvendelses anlæg eller til en anden indsamlingsvirksomhed".

Heraf følger, at affaldsproducerende virksomheder skal kildesortere deres genanvendelige affald og sikre genanvendelse af væsentlige dele heraf. Kildesortering er defineret i affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 35, som "sortering på det sted, hvor affaldet genereres, i genanvendeligt, forbrændings- og deponeringsegnet affald samt sortering efter materiale og anvendelsesform."

Udgangspunktet for virksomhedernes kildesortering er altså, at sorteringen skal finde sted ved kilden, og at der skal ske en videre sortering af det genanvendelige affald efter materiale og anvendelsesform.

Det følger endvidere, af affaldsbekendtgørelsens § 4, stk. 3, at "kommunalbestyrelsen skal klassificere affald som kildesorteret genanvendeligt, hvis den affaldsproducerende virksomhed kan godtgøre, at affaldet kan genanvendes på et registreret genanvendelses anlæg. Kommunalbestyrelsen skal klassificere sammenblandinger af genanvendeligt affald som kildesorteret genanvendeligt affald, hvis den affaldsproducerende virksomhed kan dokumentere, at sammenblandingen ikke forringer genanvendelsen for hvert enkelt materiale." Reglen i § 4, stk. 3 handler om i hvilke tilfælde en kommune er forpligtet til at klassificere affald som kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald. Det gælder, såfremt den affaldsproducerende virksomhed kan godtgøre, at affaldet kan afleveres på et registreret genanvendelses anlæg eller såfremt virksomheden kan dokumentere, at sammenblandingen ikke forringer genanvendelsen for hvert enkelt materiale. Intentionen hermed er, at genanvendelige fraktioner, som f.eks. jern og metal kan overdrages til en godkendt og registreret indsamlingsvirksomhed eller genanvendelses anlæg efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 14 uanset, at affaldet ikke er udsorteret i forskellige metaller efter "materiale".

Ad. Den konkrete sag

Vurderingen i f.t. den konkrete sag er i høj grad en vurdering af, hvilke dokumentationskrav en kommune kan stille til en virksomhed, som anmoder om fritagelse efter affaldsbekendtgørelsens § 62, stk. 4.

Som beskrevet ovenfor har Miljøstyrelsen vejledende udtalt, at det i vurderingen af, om en virksomhed er berettiget til en fritagelse efter bestemmelsen er afgørende, at virksomheden kan dokumentere, at den slet ikke anvender genbrugspladsen. For så vidt angår en virksomheds forbrændings- og deponeringsegnete affald skal virksomheden dokumentere, at den afleverer alt sit forbrændings- og deponeringsegnete affald i overensstemmelse med kommunens indsamlings- og/eller anvisningsordning. Det er dog styrelsens vurdering, at der gælder en formodning for, at virksomheden anvender de kommunale ordninger, som kommunen er forpligtet til at etablere for disse typer af affald.

For så vidt angår kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald har Miljøstyrelsen endvidere vejledende udtalt, at en virksomhed skal dokumentere, at dette affald enten er eksporteret eller håndteret af en indsamlingsvirksomhed for kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald. Alternativt kan virksomheden aflevere sit affald til et registreret genanvendelses anlæg. Som beskrevet ovenfor hænger dette dokumentationskrav snævert sammen med de nye regler om markedsudsættelse af det kildesorterede genanvendelige erhvervsaffald. Således kan en virksomhed slet ikke indgå en aftale om overdragelse af ansvaret for kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald for affald, som ikke er kildesorteret. En sådan aftale kan heller ikke indgås med en virksomhed, som ikke er godkendt som indsamlingsvirksomhed og optaget i Affaldsregistret, jf. affaldsbekendtgørelsens § 75, stk. 1 og 3. Miljøstyrelsen gør dog i den forbindelse opmærksom på, at Affaldsregistret først er sat endelig i drift den 1. september 2010 med frist for ansøgning om godkendelse og registrering for indsamlingsvirksomheder den 1. januar 2011. Affald som ikke er kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald er fortsat omfattet af den kommunale anvisningsret og -pligt.

Det er på ovenstående baggrund Miljøstyrelsens vurdering, at X Kommune var berettiget til at stille krav om, at den pågældende virksomhed skulle kildesortere sit genanvendelige affald, og det er endvidere ikke umiddelbart Miljøstyrelsens vurdering, at en blanding af pap og plast samt stofrester og kontoraffald, herunder papir er kildesorteret. Endelig er det i den forbindelse ikke Miljøstyrelsens

umiddelbare vurdering, at den pågældende sammenblanding vil kunne opfylde kravet i § 4, stk. 3, 2. pkt., hvorefter affald skal klassificeres som kildesorteret, såfremt sammenblandingen ikke forringer genanvendelsen for hvert enkelt materiale.

I forhold til vognmandsforretningen er det Miljøstyrelsens opfattelse, at kommunen den 21. september 2010 i deres behandling af fritagelsesansøgningen ikke burde lægge afgørende vægt på, hvorvidt vognmandsforretningen var optaget i Affaldsregistret som indsamlingsvirksomhed, idet pligten til registrering først var den 1. januar 2011. Dette ændrer dog ikke ved, at kommunen, efter Miljøstyrelsens vurdering, var berettiget til at afvise anmodningen om fritagelse allerede fordi, virksomhedens aftale med vognmandsforretningen omfatter affald, som ikke er kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald.